

DE JUISTE EN DE BESTE HULP VOOR DE JEUGDIGE, ZO DICHTBIJ MOGELIJK

REGIO WBO JEUGD

REGIO**VISIE**

De juiste en beste hulp voor de jeugdige, zo dichtbij mogelijk.
Dát doel staat voor alle partijen in het jeugdhulplandschap van Regio WBO centraal; voor gemeenten, jeugdhulpaanbieders, verwijzers, ketenpartners en onderwijs. Daarbij is de insteek om de jeugdige 'zo thuis mogelijk' te laten opgroeien. De passie, inzet en kwaliteit waarmee jeugdhulpaanbieders hulpverlenen is evident. Maar de jeugdhulp staat ook onder druk. Om de kwaliteit en de hulp op de juiste plek te kunnen waarborgen, gaan we samen aan de slag met drie grote opgaves: een gezamenlijke Regiovisie, een andere manier van contracteren en inkoop, en een intensievere regionale samenwerking. Want we werken al samen en dat gaan we nog meer doen. Zo zorgen we ervoor dat er geen jeugdigen in de knel komen.

Daar gaat deze Regiovisie over.

Gemeente Altena · Gemeente Breda · Gemeente Drimmelen · Gemeente Geertruidenberg · gemeente Oosterhout

INHOUDSOPGAVE

	Voorwoord	**4**
1.	**Regio WBO**	**6**
	Verscheidenheid	*6*
	Eenheid en samen	*7*
2.	**Naar een Regiovisie**	**8**
	Waar komen we vandaan?	*8*
	Wat zien we in de regio?	*9*
	Wat vinden we belangrijk?	*10*
	Waarom en waarom nu?	*10*
3.	**Samenwerking in het jeugdhulplandschap**	**11**
	Samenwerking tussen gemeenten	*11*
	Samenwerking in het jeugdhulplandschap	*14*
	Bovenregionale samenwerking	*16*
4.	**Van visie naar daadkracht: samen en koersvast**	**17**
	Acht leidende principes: hier staan wij voor	*18*
	Ontwikkelopgaven waaraan we gaan samenwerken	*22*
5.	**Ontwikkelopgave Zo thuis mogelijk**	**23**
6.	**Ontwikkelopgave Innovatiekracht**	**26**
7.	**Ontwikkelopgave Participatie jeugdigen**	**29**
8.	**Ontwikkelopgave Ervaringsdeskundigheid als kracht**	**32**
9.	**Ontwikkelopgave Onderwijs en jeugd**	**35**
10.	**Ontwikkelopgave Samenwerking, triage en verwijzen**	**38**
11.	**Strategisch partnerschap in het jeugdhulplandschap**	**41**
	Waar komen we vandaan?	*41*
	Wat we zien	*42*
	Wat we willen bereiken: inkoopstrategie vanaf 2023	*42*
12.	**Begrippenlijst**	**44**
	Colofon	**47**

VOORWOORD

Voor u ligt de Regiovisie van de Regio West-Brabant Oost (WBO), een regio met vijf gemeenten in een uitgebreid jeugdhulplandschap. Met deze Regiovisie laten we zien hoe we samen met alle spelers in het veld optrekken om te komen tot de goede hulp voor de jeugdigen en hun systeem: de juiste en de beste hulp voor de jeugdige, zo dichtbij mogelijk.

Wij zijn ervan overtuigd dat we door regionale samenwerking tussen gemeenten en met het jeugdhulplandschap een antwoord kunnen geven op lokale én regionale uitdagingen. Want problemen in gezinnen stop-pen niet bij de gemeentegrenzen, en datzelfde geldt voor de oplossingen. Samen bieden we de kwaliteit en slagkracht die nodig is.

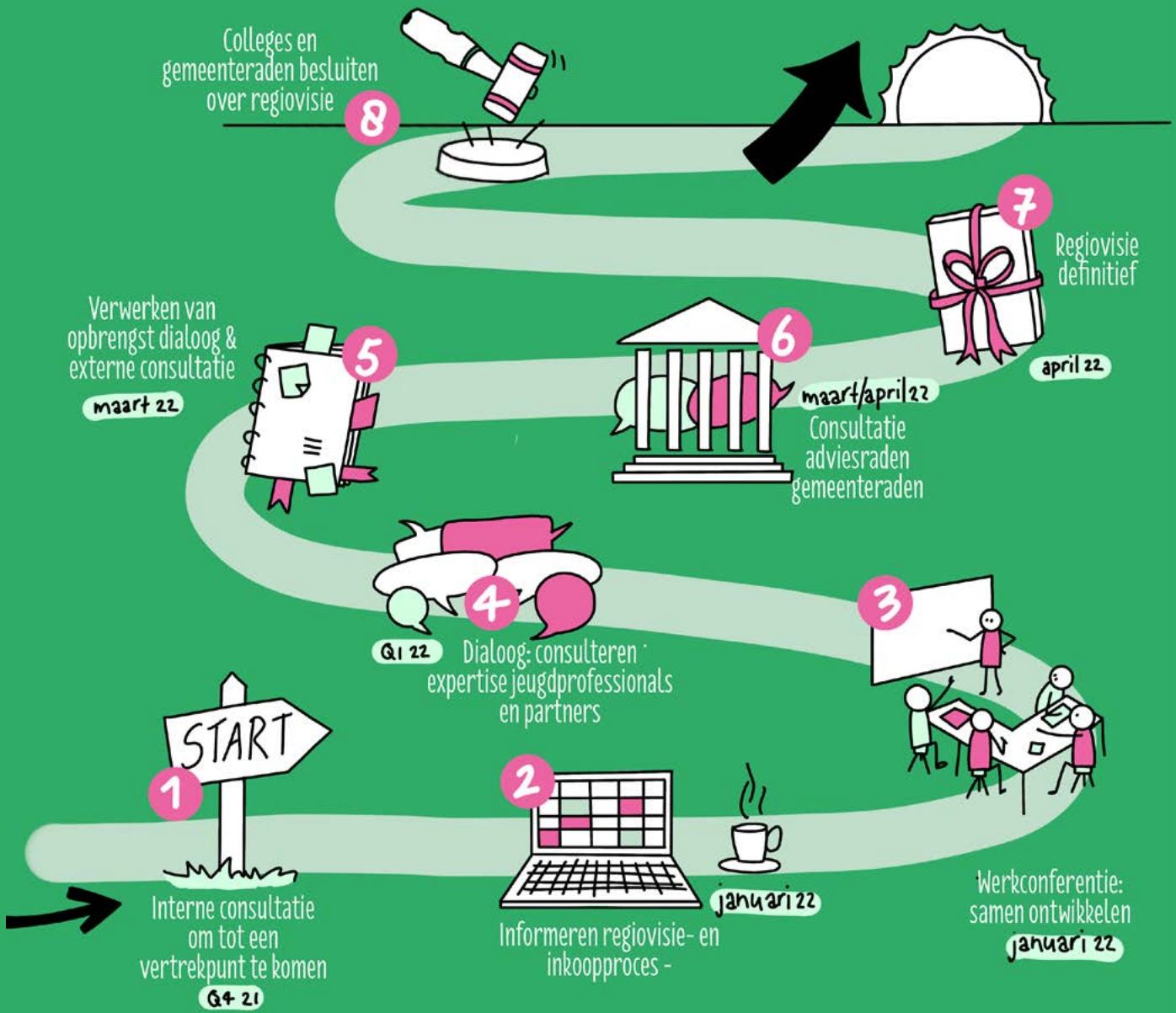
Wij geloven in samenwerking met het gehele jeugdhulplandschap. Deze Regiovisie is dan ook ontwikkeld in overleg met jeugdigen en hun ouders, jeugdhulpprofessionals, huisartsen, samenwerkingsverbanden passend onderwijs, beleidsmakers en lokale teams. Deze Regiovisie is dus voor én door partners in de regio ontwikkeld.

De Regiovisie is geschreven na een gedegen blik op de jeugdhulp in de regio. Wat gaat er goed, wat moet er beter? Waar knelt het en waar mag meer ruimte komen? Wat moeten we nu grondig en misschien op een andere manier gaan aanpakken? Deze vragen moeten we onszelf steeds weer stellen, want het jeugdhulpstelsel in onze regio is continu in beweging.

Daarnaast heeft de VNG in 2020 een Norm voor Opdrachtgeverschap (NvO) vastgesteld. Hierin vraagt de VNG alle jeugdhulpregio's een visie op de jeugdhulp vast te leggen. Ook tegen de achtergrond van de hervormingsagenda van het Ministerie van VWS is het opstellen van een Regiovisie een logische stap. In deze agenda worden regio's immers uitgedaagd een oplossingsrichting te ontwikkelen én te faciliteren voor de blijvend knellende uitdagingen in het jeugdstelsel. In deze Regiovisie houden wij – kortom – rekening met de uitdagingen van nu op lokaal, regionaal en bovenregionaal niveau.

Natuurlijk heeft deze Regiovisie nog niet meteen hét antwoord op alle struikelblokken binnen de jeugdhulp. We blijven in ontwikkeling en lopen samen met het jeugdhulplandschap de route naar de juiste hulp op de juiste plek. We nodigen u als partner, bestuurder, ouder en jeugdige van harte uit met ons mee te lopen.

Wethouders Jeugd gemeenten Altena, Breda, Drimmelen, Geertruidenberg en Oosterhout.

ROUTE NAAR
EEN **REGIOVISIE**

Procesplaat december 2021

1

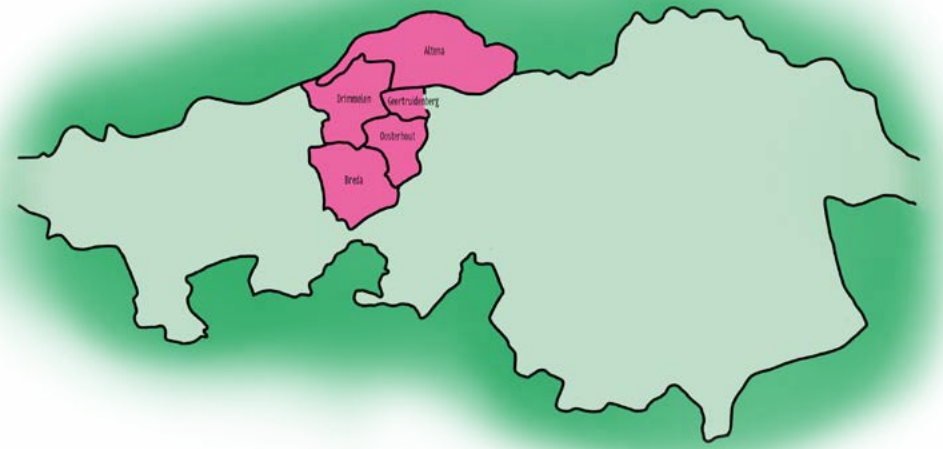
REGIO **WBO**

Verscheidenheid

Tussen de Biesbosch en de Belgische grens, Hart van Brabant en Drechtsteden bevindt zich de regio West-Brabant Oost (WBO). Deze regio bestaat uit vijf gemeenten: Altena, Breda, Drimmelen, Geertruidenberg en Oosterhout. Vijf gemeenten met een eigen karakter en kenmerken.

De gehele regio telt bijna 350.000 inwoners en is daarmee een relatief kleine jeugdhulpregio. We zien een diversiteit in schaalgrootte. De kleinste gemeente telt een kleine 22.000 inwoners, tegenover bijna 185.000 in Breda. De regio kent zowel stedelijk gebied als kleine kernen, en de schitterende natuur is altijd dichtbij. De regio heeft te maken met grootstedelijke problematiek, en herbergt ook hechte sociale structuren, waaronder een rijk verenigingsleven. Ook zijn er verschillen in historische oorsprong: Breda en Geertruidenberg zijn vestingsplaatsen, terwijl Oosterhout haar stadsrechten van koning Lodewijk Napoleon kreeg. De gemeenten laten ook grote verschillen zien in demografische samenstelling, etniciteit, religie en economische kenmerken.

De verschillen in Regio WBO zijn groot, en dat is geen belemmering. Want verschillen maken nieuwsgierig en zijn in onze regio een voedingsbodem voor verbinding. We vieren samen carnaval en zijn gezellig met de zachte g. We zijn bourgondisch en tegelijkertijd ook

bescheiden. We zijn slagvaardig en soms een beetje eigenwijs. We zien onze verschillen dus als een gegeven maar zeker ook als een belangrijke krachtbron.

Eenheid en samen

Ondanks deze verschillen is er ook sprake van eenheid en juist dát maakt intensieve samenwerking een wenkend perspectief. Regio WBO beschouwt onze jeugd als onze toekomst en daar investeren we graag in. De aanpak in de regio kenmerkt zich door slagkracht en oplossingsgerichtheid. De vijf gemeenten hebben een sterke intrinsieke motivatie voor de juiste en beste jeugdhulp in de regio. We hebben de basis op orde. We transformeren van beleidsarm naar beleidsrijk. Ook zijn we dichter bij elkaar gekomen door onze gedeelde geschiedenis met het voor de regio ingrijpende faillissement van een grote jeugdhulpaanbieder. Er is sprake van een groeiend lef. We hebben dus alles in huis om in te zetten op een intensievere samenwerking in de regio.

Wat we aan onze jeugdigen meegeven, passen we als Regio WBO ook toe. We kijken terug, we vallen en we staan weer op. We leren, verbeteren én zorgen dat we goed en snel inspelen op de veranderende wereld om ons heen. We passen ons aan de tijdsgeest aan en en we innoveren. We doen dit niet alleen vanachter ons bureau. We doen dit samen met onze jeugdigen, ouders, partners en professionals en alle andere spelers in het jeugdhulplandschap.

2

NAAR EEN **REGIOVISIE**

Waar komen we vandaan?
Vanaf de decentralisatie van de jeugdhulp in 2015 hebben we in de Regio WBO hard gewerkt om de jeugdhulp, dichtbij en in samenhang te organiseren. We hebben grote stappen gezet om de decentralisatie van de jeugdhulp vloeiend te laten verlopen. Tegelijkertijd hebben we een transformatiekoers ingezet. Deze is gericht op preventie, normaliseren en demedicaliseren. Er is meer aandacht gekomen voor de leefwereld van de jeugdigen en het versterken van hun netwerk. Ook kwamen integrale hulp, ontschotting en innovatieve samenwerking hoog op de agenda. Evenals het creëren van ruimte voor de professional door vermindering van regeldruk. In deze transformatie hebben we samengewerkt met opvoeders en andere spelers in het jeugdhulplandschap.

Terugblikkend kunnen we zeggen dat we veel hebben bereikt. De regio kent een passend aanbod van jeugdhulp op lokaal en regionaal niveau en de toegang tot deze hulp is in elk van de vijf gemeenten goed geregeld (via een wijkteam of Centrum voor Jeugd en Gezin). Ook de samenwerking met partners in het jeugdhulplandschap is geïntensiveerd. De relaties met de Gecertificeerde Instellingen (GI's), Veilig Thuis en andere relevante partners is goed. Binnen de regionale samenwerking van de vijf gemeenten zijn we gaandeweg beleidsrijker gaan samenwerken. De contractering, monitoring en administratie van regionaal ingekochte jeugdhulp verloopt via

een regionaal team WBO. En in gezamenlijkheid maken we ons sterk voor de grotere opgaven, waaronder de overgang naar het nieuwe woonplaatsbeginsel, de oprichting van een crisisinterventieteam en de transformatie van gesloten jeugdhulpvoorzieningen.

Wat zien we in de regio?

We hebben flinke stappen gezet, maar we zijn er nog niet. De in- en doorstroom stagneert waardoor de wachtlijsten groeien. Dit wordt nog eens versterkt door de gevolgen die de coronapandemie heeft (gehad) op jeugdigen en gezinnen. Het aantal jeugdigen blijft toenemen en jeugdigen in de jeugdhulp lijken meer langdurige hulp nodig te hebben. We constateren dat er op het vlak van ontschotting nog behoorlijk wat winst is te behalen. Met minder schotten is op- en afschalen makkelijker, waardoor jeugdigen sneller de juiste hulp krijgen.

Ook zien we dat we momenteel niet de innovatiekracht laten zien die onze regio kan hebben. Kansenongelijkheid is een groot maatschappelijk thema. En ondertussen zien we dat de duur van jeugdhulptrajecten in Regio WBO langer is dan het landelijke gemiddelde. Hiermee samenhangend blijkt de beschikbaarheid van hulp voor jeugdigen met complexe en specialistische hulpvragen onder druk te staan. En dat allemaal in een maatschappij waar de lat hoog ligt voor onze jeugdigen.

Aan de andere kant is er sprake van arbeidsmarktproblematiek en een hoge werkdruk. Het jeugdhulpstelsel is continu in beweging wat onrust met zich meebrengt. En ook al zijn de passie, inzet en kwaliteit van de jeugdhulpverleners evident, er staat een negatieve spotlight op hun werkveld.

Ook voor wat betreft de beheersbaarheid van ons jeugdhulpstelsel ligt er een uitdaging. Het aantal jeugdhulpaanbieders dat zich sterk maakt voor passende jeugdhulp in onze regio groeit sterk en daarmee samenhangend vraagt beheersbaarheid groeiende aandacht.

Wat vinden we belangrijk?

Samen met het jeugdhulplandschap zijn we aan de slag. En we gaan daar mee door. We werken aan een stelsel waar kleine problemen klein kunnen blijven en grote problemen passende aandacht krijgen. We kijken daarbij niet alleen naar de jeugdige maar naar de hele context, van gezin tot sportclub. En samen met het jeugdhulplandschap bepalen we welke hulp nodig is.

In alles wat we doen is 'zo thuis mogelijk' het streven. Daarvoor is het belangrijk dat we de netwerken rondom de jeugdigen ondersteunen en versterken. We organiseren dit bij voorkeur lokaal maar kunnen rekenen op onze samenwerkingspartners. We doen het samen.

Wat ook overeind staat is dat we alle jeugdigen gelijke kansen bieden om zo stabiel en veilig mogelijk op te groeien. Dat betekent ook dat er - zoals in ieder leven - weleens hobbels zijn of hordes genomen moeten worden, of dat dingen niet meteen goed lukken. Dat kan en mag zonder dat dit meteen gecorrigeerd hoeft te worden. Jeugdigen hebben het recht om naar eigen vermogen te ontwikkelen. Klimmen, vallen en opstaan horen bij het leven.

In dit proces vragen we ook aandacht vragen voor de jeugdprofessional. Zij hebben een prachtig vak waar ze zich voor 100% voor inzetten. We zijn dankbaar en trots dat zij aan de basis staan van al onze plannen en de toekomst van onze jeugdigen.

Dit is wat wij belangrijk vinden. In hoofdstuk 4 geven we een toelichting op onze leidende principes en hoe we die vertalen naar ontwikkelopgaven voor de toekomst.

Waarom en waarom nu?

Een Regiovisie gaat ons helpen om de uitdagingen samen en koersvast op te pakken. Een gedragen Regiovisie draagt bij aan continuïteit in de jeugdhulp. We hebben die consistente koers en een duurzame crew nodig om te blijven ontwikkelen in een dynamisch veld. Alleen door samenwerking kunnen we de verdere transformatie in het regionale jeugdhulpstelsel realiseren. Kortom, gezamenlijk optrekken is niet alleen efficiënt, maar ook effectiever. Het goede nieuws: slagkracht en samenwerking is niet alleen nodig, maar ook uitvoerbaar. Dat hebben we de afgelopen jaren laten zien en daar gaan we mee door.

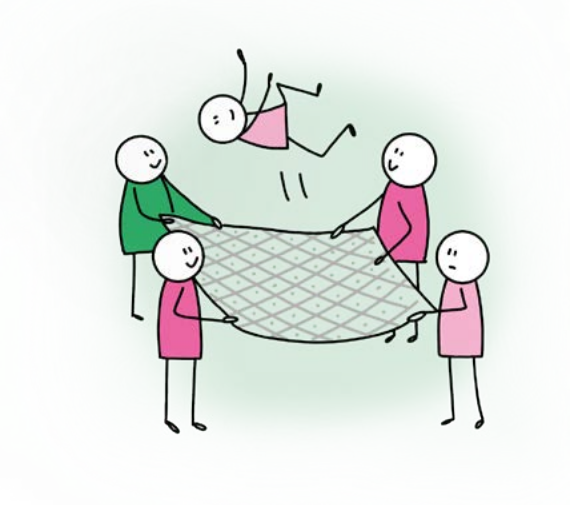
Ook de Norm voor Opdrachtgeverschap (NvO) van de VNG vraagt gemeenten om samen met regionale partners vorm te geven aan de ambitie om hun inwoners – nu en in de toekomst – betaalbare kwalitatief goede hulp te bieden. Deze Regiovisie is een belangrijke stap hierin.

3

SAMENWERKING IN HET JEUGDHULPLANDSCHAP

Voor goede jeugdhulp is intensieve samenwerking in het jeugdhulplandschap van groot belang. Ook als de basis goed op orde is en een fijnmazig aanbod van passende hulp op de juiste plek is georganiseerd, is het belangrijk dat we het samen doen. Een net kan nog zo sterk zijn, als je het niet met z'n allen strak blijft trekken, biedt dit net geen veiligheid. Samenwerking dus, in het belang van de jeugdigen (en hun gezinnen) in onze regio.

Samenwerking tussen gemeenten

Samenwerking tussen gemeenten is niet nieuw in onze regio. Van 2015 tot en met 2022 zijn gemeenten in Regio WBO onderling verbonden door de afspraak om randvoorwaardelijke taken uit te laten voeren door één van de vijf gemeenten: zorgadministratie, contract-

management en het aangaan van contracten met jeugdhulpaanbieders doet een regionaal team vanuit gemeente Breda voor de gehele regio. In de loop der jaren hebben we geconstateerd dat deze aanpak onvoldoende aansluit bij de doelen van de samenwerking en bleek er behoefte te zijn aan een aanpak die beter past bij onze kernwaarden van samenwerking (zie volgende paragraaf).

Wij geloven in samenwerking

Samenwerking tussen de gemeenten maakt de jeugdhulp consistent en beheersbaar. Effectiviteit van de beschikbare hulp en efficiënt omgaan met de beschikbare middelen is vanzelfsprekend van groot belang. Voor ons als vijf gemeenten is samenwerking niet zomaar een opdracht. Nee, het gaat verder dan dat: wij geloven erin. En we gaan het nog meer doen dan we al deden!

Samen kunnen we meer betekenen voor de jeugd. We kunnen meer kwaliteit bieden en in gezamenlijkheid een antwoord vinden op vragen. En het is eigenlijk heel logisch dat we dat doen, want problemen van gezinnen stoppen niet bij gemeentegrenzen en datzelfde geldt voor de oplossingen.

Samenwerken geeft ons een stevige basis en maakt ons als afzonderlijke gemeenten minder kwetsbaar. Door uitdagingen samen aan te gaan geven we uiting aan solidariteit: we dragen samen consequenties voor wat er in de regio speelt. Dat is goed én het geeft ons gelegenheid om van elkaar te leren en samen met het jeugdhulplandschap de route van transformatie te lopen.

En last but not least zorgt samenwerking ervoor dat we onze wettelijke taken in het kader van de Jeugdwet nog beter kunnen uitvoeren. Het beschikbaar hebben van voldoende en goede hulp voor alle jeugdigen en gezinnen bijvoorbeeld. Maar ook het voorkomen van problematiek (preventie) en het inschakelen, herstellen en versterken van de eigen mogelijkheden en het probleemoplossend vermogen van de jeugdigen en hun omgeving.

Governance

Een intensieve samenwerking vraagt om een governance-structuur die past bij de partners en de opgave. Het in een goede en constructieve sfeer vormgeven van de samenwerking is een opgave op zich. We spreken niet dezelfde taal, maar hebben wel dezelfde ambitie. Daar kunnen we vruchtbaar op doorpakken door heldere afspraken te maken.

Zonder helderheid over de governance-structuur kan onduidelijkheid over rolopvatting en aanpak de snelheid eruit halen en energie laten weglekken. Door het nú goed te regelen creëren we voor daarna jarenlang rust en duidelijkheid.

Hierbij is het vanzelfsprekend belangrijk de primaire rollen van gemeenten niet uit het oog te verliezen. Het overzicht scheppen over het hele werkveld bijvoorbeeld, en vandaaruit zorgen voor datgene wat jeugdigen nodig hebben. Op lokaal niveau vertaalt dit zich naar een rol in het verlenen van toegang en de inrichting van het voorliggend veld. Op regionaal niveau betekent dit het vormgeven van een regio voor meer specialistische hulp.

Een intensieve regionale samenwerking vraagt om uniformiteit: gezamenlijke bedrijfsvoering, een uniforme contractadministratie, uniforme kwaliteitscontrole en eenduidigheid in verwijzingen en beschikkingen. Die uniformiteit zorgt ervoor dat er goed en snel kan worden samengewerkt in het belang van de jeugdige. Maar wel uniformiteit zonder in te leveren op de lokale geur en smaak die we in de regio zo belangrijk vinden. Vertrouwd voor de jeugdigen met regionale kwaliteit!

We zijn goed op weg. De krachten worden al gebundeld en de regio kent reeds een aantal bovenlokale gremia die als doel hebben (kwalitatieve) uniformiteit te bewerkstellingen. Zo kennen we een Jeugdadviesteam, een Regionaal Expertteam (geworteld in een bovenregionaal netwerk) en wordt een regionale spoedeisende hulp- en crisisinterventieteam ontwikkeld. Er is echter meer nodig om de samenwerking te optimaliseren. Daarom richten we ons op het creëren van een slagvaardige netwerkorganisatie die hierbij past. We ontwikkelen naar een gemeenschappelijke regeling om sterk en wendbaar te blijven.
In deze gemeenschappelijke regeling wordt enerzijds goed belegd wat de strategische verantwoordelijkheid van gemeenten is en hoe deze wordt vormgegeven. We leggen afspraken vast over de rollen, taken, mandaat en processen rond samenwerking, onder andere tussen toegangen. Anderzijds zal er ook ruimte moeten zijn voor dialoog en co-creatie. Een gemeenschappelijke regeling benadrukt onze sterke, gezamenlijke identiteit.

Samenwerken aan de lokale toegang voor regionaal succes

Jeugdigen en gezinnen moeten bij problemen weten waar zij terecht kunnen voor deskundige ondersteuning. Deze steun wordt tijdig en passend geboden door professionals die integraal en effectief samenwerken. Het moet niet uitmaken waar je als jeugdige aanklopt voor hulp, iedereen wordt op dezelfde manier benaderd vanuit dezelfde visie en aanpak. Dat is wat we willen bereiken. Verwijzers uit de gemeentelijke toegang, maar ook andere verwijzers zoals huisartsen, spelen hierin een sleutelrol. Zij zijn de schakel tussen het vrij toegankelijke hulpaanbod en de gecontracteerde, niet vrij toegankelijke (gespecialiseerde) jeugdhulpaanbieders. Een goede verbinding tussen de professionals in de gemeentelijke toegangen, de verwijzers én met het voorliggend veld en jeugdhulpaanbieders kan

zorgen voor optimale op- en afschaling en dat is belangrijk voor passende jeugdhulp.

De bewezen waarde van de toegangen is groot. Wat goed is, houden we goed. Wel is eenduidigheid en uniformiteit een aandachtspunt. De toegangen zijn lokaal georganiseerd en hebben in alle vijf gemeenten een eigen structuur. De ambitie is te kijken waar uniformiteit toegevoegde waarde heeft. Daarnaast is het bundelen van krachten cruciaal voor verrijking van jeugdhulp(beleid), zowel kwantitatief als kwalitatief. Lokaal realiseren en regionaal ontwikkelen gaan zo hand in hand. De toegang kan dus een belangrijke bijdrage leveren aan regionaal succes. En dat gaan we verzilveren.

Samenwerking in het jeugdhulplandschap

Samenwerken, niet overnemen

In de toekomst gaan we nog meer samenwerken met het jeugdhulplandschap. Samen gaan we het verschil maken voor de jeugdige. Wij zullen als gemeenten faciliteren en initiëren maar niet overnemen. Jeugdhulpaanbieders zijn onze partners met wie we de gezamenlijke verantwoordelijkheid nemen om goede en passende hulp op de juiste plek te realiseren. Onze missie verschilt niet van die van aanbieders immers.

Tegelijkertijd hebben gemeenten en jeugdhulpaanbieders een opdrachtgever- opdrachtnemer relatie. Wij zijn opdrachtgever en werken koersvast met een gedeelde visie, zowel binnen de vijf gemeenten als binnen het jeugdhulplandschap van de regio.

Kernwaarden samenwerking

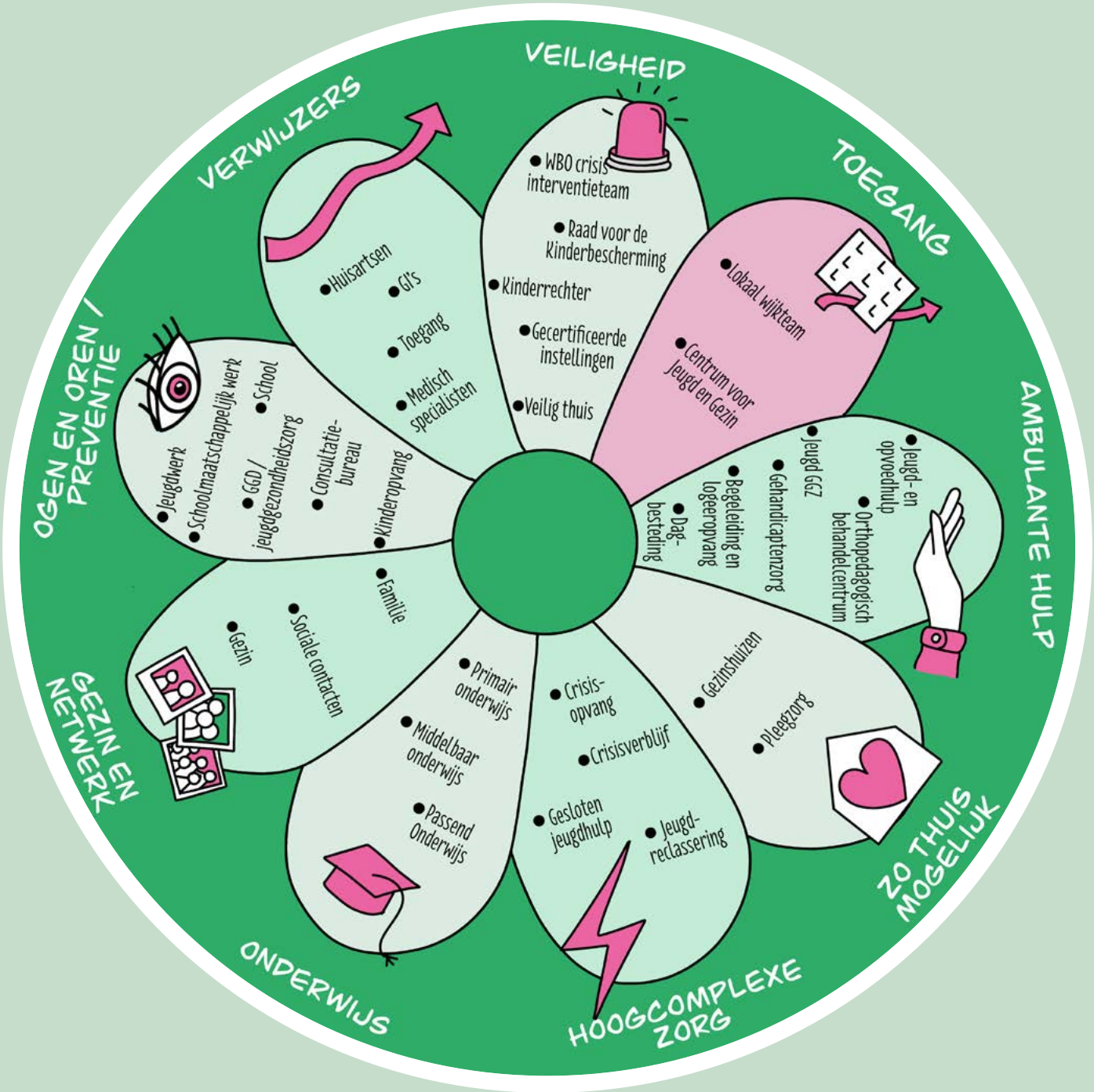
Voor alle verbindingen tussen gemeenten en het jeugdhulplandschap gelden dezelfde kernwaarden voor samenwerking:

- *Openheid:* we staan open voor verschillende benaderingen
- *Discipline:* we doen wat we zeggen
- *Assertiviteit:* we communiceren open en eerlijk
- *Verbinding:* we doen het samen
- *Ontspannen:* we bouwen rust en reflectie in
- *Eigenaarschap:* iedereen werkt vanuit eigen rol en verantwoordelijkheid aan een gemeenschappelijk doel

De samenwerking vormgeven is onderdeel van de route die we als gemeenten met de rest van het jeugdhulplandschap lopen. De route ligt nog niet precies vast maar met ons kompas van kernwaarden in de hand - en helderheid over onze leidende principes - begrijpen we elkaar snel en kunnen we de juiste stappen zetten en duurzame beslissingen nemen.

Jeugdhulplandschap in volle breedte

Om tot deze Regiovisie te komen, hebben we in dialoogsessies, werkconferenties, webinars en ontwerptafels het gehele jeugdhulplandschap geconsulteerd. Van preventieprofessionals

VEILIGHEID
WBO crisis interventieteam
Raad voor de Kinderbescherming
Kinderrechter
Gecertificeerde instellingen
Veilig thuis
TOEGANG
Lokaal wijkteam
Centrum voor Jeugd en Gezin
AMBULANTE HULP
Jeugd- en opvoedhulp
Orthopedagogisch behandelcentrum
Jeugd GGZ
Gehandicaptenzorg
Begeleiding en logeeropvang
Dag-besteding
ZO THUIS MOGELIJK
Gezinshuizen
Pleegzorg
HOOGCOMPLEXE ZORG
Crisis-opvang
Crisisverblijf
Gesloten jeugdhulp
Jeugd-reclassering
ONDERWIJS
Primair onderwijs
Middelbaar onderwijs
Passend Onderwijs
GEZIN EN NETWERK
Familie
Sociale contacten
Gezin
OGEN EN OREN / PREVENTIE
Jeugdwerk
Schoolmaatschappelijk werk
School
GGD / jeugdgezondheidszorg
Consultatie-bureau
Kinderopvang
VERWIJZERS
Huisartsen
GI's
Toegang
Medisch specialisten

tot verwijzers, van jeugdhulpprofessionals tot bestuurders, van ketenpartners tot beleidsadviseurs, van medewerkers toegang tot (samenwerkingsverbanden in het) onderwijs en ouders. Vanzelfsprekend zijn we ook in gesprek gegaan met jeugdigen die momenteel jeugdhulp in de regio krijgen.

Samenwerken met het voorliggend veld

De afzonderlijke gemeenten binnen Regio WBO zijn ieder verantwoordelijk voor het inrichten van een lokaal aanbod van vrij toegankelijke preventieve voorzieningen. Het gaat hier om het totaal aan algemene voorzieningen dat beschikbaar is in een wijk of gemeente en waarvoor geen verwijzing of beschikking nodig is. We noemen dit het voorliggend veld. We streven naar een sluitend netwerk zodat jeugdigen en gezinnen met een hulpvraag waarvoor geen jeugdhulp nodig is, tóch terecht kunnen bij een voorziening die hen kan helpen. Dit voorliggend veld heeft een belangrijke rol in het klein houden van gewone opvoed- en opgroeivragen en het tijdig bieden van passende hulp als dit nodig is. Ook hier zien we idealiter een hechte samenwerking tussen deze voorzieningen onderling. En samenwerking met de niet vrij toegankelijke jeugdhulp, zodat het op- en afschalen van jeugdhulp harmonieus gebeurt. We zien hierin ook een rol voor de toegangen en de praktijkondersteuners van de huisartsenpraktijken (POH-jeugd). Wanneer het voor het aanbod wenselijk is, gaan we ook hier de regionale samenwerking aan.

Bovenregionale samenwerking

Bij weinig voorkomende en zeer specialistische vormen van jeugdhulp is het noodzakelijk dat ook bovenregionaal wordt samengewerkt, met meerdere jeugdhulpregio's. Zo wordt schaarse expertise van jeugdprofessionals optimaal benut en continuïteit van hulp op die specialistische hulpvormen bereikt. Daarnaast is landelijk bepaald dat er bovenregionale expertisenetwerken moeten zijn om niet alleen slagkracht te hebben maar ook gaten in het jeugdhulplandschap te dichten. Deze expertisenetwerken hebben ook een cruciale rol in doorbraken realiseren in zeer complexe casuïstiek.

Bovenregionale samenwerking is ook nodig als het gaat om de transformatie van de gesloten jeugdhulp, een vergaande vorm van jeugdhulp met grote impact op jeugdigen en hun omgeving. Binnen deze transformatieopgave wordt intensief samengewerkt tussen zowel hulporganisaties als drie jeugdhulpregio's West-Brabant Oost, West-Brabant West en Zeeland.

Ook wordt er bovenregionaal samengewerkt in het veiligheidsdomein. De contractering van jeugdbescherming en jeugdreclassering is samen door alle jeugdhulpregio's uit de provincie Brabant georganiseerd. Tevens werkt Veilig Thuis met 16 gemeenten in West-Brabant samen, waaronder de vijf gemeenten van Regio WBO.

4

VAN VISIE NAAR DAADKRACHT: SAMEN EN KOERSVAST

De juiste en de beste hulp voor de jeugdige, zo dichtbij mogelijk. Die uitdaging gaan we met alle spelers in het veld aan. We hanteren daarbij een aantal leidende principes die duidelijk maken waar wij als Regio WBO voor staan. De actielijnen die zijn vastgesteld in het Beleidskader 2020-2023 zijn hier vanzelfsprekend in verwerkt.

Acht leidende principes:

- *Hobbels horen bij het leven, jeugdigen hebben het recht om zich naar eigen vermogen te ontwikkelen.*
- *Normaliseren vraagt iets van ons allemaal.*
- *Wij kijken naar jeugdigen in hun context (gezinssysteem en omgeving).*
- *We bepalen gezamenlijk welke hulp nodig is (jeugdigen, ouders, verwijzers, onderwijs, jeugdprofessionals).*
- *Wij houden kleine problemen klein en geven grote problemen passende aandacht.*
- *Thuis is de basis.*
- *Continuïteit van kwaliteit van hulp en doorgaande ontwikkellijn is het uitgangspunt.*
- *Jeugdprofessionals hebben een mooi vak en wij zijn trots op hen.*

ACHT LEIDENDE PRINCIPES:
HIER STAAN WIJ VOOR

1.

Hobbels horen bij het leven, jeugdigen hebben het recht om zich naar eigen vermogen te ontwikkelen.
Opgroeien en leren gaat met vallen en opstaan. Steeds meer problemen kunnen we oplossen, maar dat betekent niet dat we alle problemen moeten oplossen. We geloven erin dat de overheid alle inwoners de kans moet geven om mee te doen in de maatschappij. Dat betekent niet dat elke jeugdige zich hoeft te ontwikkelen tot topsporter of Nobelprijs-winnaar. We richten ons op wat wel kan, in plaats van op wat niet kan. Daar hoort bij om te leren te accepteren, dat het leven ook uitdagingen of tegenslagen kent.
Het recht om te vallen... en op te staan!

2.

Normaliseren vraagt iets van ons allemaal.
We willen terug naar een situatie waar normaal weer gewoon is. Daarvoor is het van belang dat alle partijen verder denken dan hun eigen specialisme. Een probleem niet over de schutting gooien maar samen kijken wat er nodig is. Gemeenten, aanbieders, medische zorg en onderwijs werken aan een integrale, domeinoverstijgende en systemische benadering van de jeugdhulp.
Normaal is het nieuwe gewoon.

ACHT LEIDENDE PRINCIPES:

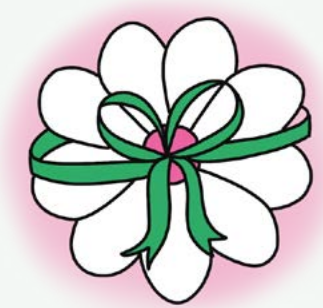
HIER STAAN WIJ VOOR

3.

Wij kijken naar jeugdigen in hun context (gezinssysteem en omgeving).
Jeugdhulp moet passend en proportioneel zijn. Het moet passen bij de jeugdige in zijn gezinssituatie. Ouders en jeugdigen houden de regie en wanneer het nodig is worden jeugdigen en gezinnen actief ondersteund in het vinden van een mentor/ informele begeleider vanuit hun eigen netwerk. Samen komen we tot antwoorden met professionele netwerken en de netwerken rondom de jeugdigen. De behandelmethode volgt de situatie en niet andersom. Op deze wijze wordt gewerkt aan een snelle 'normalisatie' van een bestaande situatie.
Doen wat nodig is: samen, passend en proportioneel.

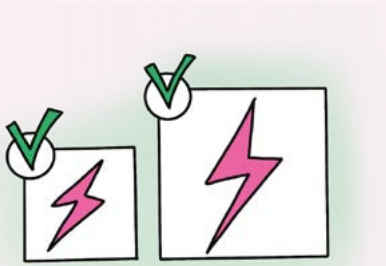
4.

We bepalen gezamenlijk welke hulp nodig is (jeugdigen, ouders, verwijzers, onderwijs, jeugdprofessionals).
Wanneer een jeugdige jeugdhulp nodig heeft, is het van belang dat wordt gezocht naar de juiste mix van inzet. Het eigen netwerk, de sociale basis, hulp en steun door het voorliggend veld én aanvullende hulp worden meegenomen in het totaalplaatje. Ons streven is dat ieders inzet aanvullend en versterkend is en opgeteld tot het meest passende antwoord op de hulpvraag leidt.
Samen komen tot het antwoord.

ACHT LEIDENDE PRINCIPES:
HIER STAAN WIJ VOOR

5.

Wij houden kleine problemen klein en geven grote problemen passende aandacht.
Ouders houden regie en blijven zoveel mogelijk primair verantwoordelijk voor het opvoeden en opgroeien van hun kinderen. Daar waar het ouders niet lukt hun kind in een veilige en gezonde situatie te laten opgroeien, organiseren wij als gemeenten - samen met onze netwerkpartners - deze hulp in en rondom het gezin. Zwaardere vormen van hulp worden niet pas ingezet als het met lichtere vormen niet lukt. Hoe eerder we erbij zijn en ambulant de juiste hulp inzetten, hoe minder kans er is op escalatie en (dreigende) uithuisplaatsingen. Wanneer er opgeschaald moet worden omdat hulpvragen ingewikkeld zijn en hier verschillende experts bij nodig zijn, dan maken we gebruik van het Regionaal Expertteam (RET).
Doen wat nodig is.

6.

Thuis is de basis.
Thuis is bij voorkeur de basis, maar wanneer een jeugdige door omstandigheden niet thuis kan wonen, dan heeft plaatsing bij pleegouders of een gezinshuis altijd de voorkeur. Met alle jeugdigen in verblijf (en met hun ouders) wordt duidelijk afgesproken naar welk perspectief ze toewerken.
Zo "thuis" mogelijk.

ACHT LEIDENDE PRINCIPES:
HIER STAAN WIJ VOOR

7.

Continuïteit van kwaliteit van hulp en doorgaande ontwikkellijn is het uitgangspunt.
Er wordt hard gewerkt aan innovatie in de jeugdhulp. Die is hard nodig om de groei in het aantal hulpvragen en de intensiteit ervan te stoppen. We houden daarbij in het oog dat continuïteit van hulp zeker zo belangrijk is als innovatie. En dat als kwaliteit bereikt is, wij ervoor waken dat die kwaliteit behouden blijft en niet wordt afgebroken.
Kwaliteit is continuïteit!

8.

Jeugdprofessionals hebben een mooi vak en wij zijn trots op hen
Jeugdhulpprofessionals zijn het kapitaal van de jeugdhulp. Maar het is niet altijd makkelijk om te werken als jeugd-professional. Jeugdhulp komt vaak in het nieuws als er iets niet goed is gegaan. Er is aandacht voor de maatschappelijke kosten en voor jeugdhulpondernemers die topwinsten maken. Jeugdprofessionals hebben steeds vaker te maken met klachtenprocedures en het tuchtrecht. Regio WBO is blij met de professionals die - ondanks de moeilijke omstandigheden - elke dag weer goede hulp aan jeugdigen en gezinnen bieden. Hun werk kan onuitwisbare indruk maken op ouders en kinderen. Dat kan niet iedereen, dus dat talent koesteren wij. Wij zijn dankbaar en trots dat zij aan de basis staan van al onze plannen en de toekomst van onze jeugdigen.
Waardering voor de jeugdprofessional.

Ontwikkelopgaven: waaraan we gaan samenwerken

Zoals we al hebben benadrukt: er gaat ontzettend veel goed in de jeugdhulp. De inhoudelijke verbeterrichting die in 2020 is ingeslagen is een goed fundament om op verder te bouwen. Maatschappelijke ontwikkelingen en ontwikkelingen in ons jeugdhulpstelsel vragen echter extra energie en urgentie voor bepaalde thema's. Met het Beleidskader 2020-2023 en de leidende principes die we hierboven omschreven, gaan we verder ontwikkelen op deze thema's. Het heeft meerwaarde om deze thema's met regionale slagkracht verder te brengen. We noemen deze thema's ontwikkelopgaven.

De ontwikkelopgaven zijn geagendeerd in samenspraak met het jeugdhulplandschap zelf. In dialoogsessies, werkconferenties, ontwikkeltafels en individuele gesprekken met jeugdhulpaanbieders, onderwijspartners, verwijzers en de jeugdigen zelf zijn de zes ontwikkelopgaven geladen en verrijkt. Van elkaar leren stond centraal. Tijdens deze contactmomenten is wederom gebleken dat de betrokkenheid en expertise van alle spelers in ons jeugdhulplandschap bijzonder en groot is.

De ontwikkelopgaven zijn niet zomaar denkrichtingen om de jeugdhulp in de regio te versterken. Het zijn uitdagingen waar we samen met strategische partners aan gaan werken. Van strategische partners verwachten wij dat ze achter onze leidende principes staan en met woord en daad een bijdrage leveren aan de ontwikkelopgaven. De ontwikkelopgaven spelen dan ook een belangrijke rol in de nieuwe inkoopstrategie vanaf 2023.

Werken aan ontwikkelopgaven doe je in interactie. Door middel van ontwikkeltafels met relevante spelers in het jeugdhulplandschap gaan we de komende jaren leren van elkaar en van andere jeugdhulpregio's. We gaan onderzoeken, proberen en samen bouwen.

Dit zijn de ontwikkelopgaven:

- Zo thuis mogelijk
- Innovatiekracht
- Participatie jeugdigen
- Ervaringsdeskundigheid als expertise
- Onderwijs en jeugd in verbinding
- Samenwerking, triage en verwijzen

5

ONTWIKKELOPGAVE
ZO THUIS MOGELIJK

Er is meer tussen thuis en uithuisplaatsing
Thuis is de basis. Maar thuis is niet altijd de veilige of stabiele haven waar jeugdigen zo'n behoefte aan hebben. Kind- en/of omgevingsfactoren kunnen het gezin overbelasten. Als de hulp die wordt geboden niet toereikend is om een veilige basis te bieden, kan een (tijdelijke) plek elders een oplossing zijn. Hierin werken wij zo thuis mogelijk.

Soms is er namelijk alleen een time out nodig. Dan zetten we het liefst eerst in op preventieve vormen: denk aan ambulante specialistische hulp ter voorkoming van uithuisplaatsing. Maar ook aan (parttime) steungezinnen, buurtgezinnen en meeleefgezinnen. Jeugdigen kunnen daar een deel van de week terecht, zodat zij of hun ouders (tijdelijk) worden ontlast. Dit kan uithuisplaatsingen voorkomen en dat is precies de bedoeling.

En dan nog kan de situatie zich voordoen dat problemen thuis écht niet meer opgelost kunnen worden. Dan is uithuisplaatsing nodig, een ingrijpend proces waarin jeugdigen uit de (gezins-)situatie worden gehaald en worden opgevangen in een gezinshuis of pleeggezin. Toch blijkt achteraf gezien in veel gevallen (een deel van) het probleem thuis opgelost had kunnen worden. We willen onnodige uithuisplaatsingen steeds meer voor zijn, zodat de jeugdige zo thuis mogelijk kan opgroeien.

Bij een zo thuis mogelijke uithuisplaatsing is het belangrijk dat jeugdigen zoveel mogelijk kunnen doorgaan met hun leven. Want veel in het leven ging wél goed en biedt de jeugdige structuur en steun. In de praktijk betekent dit dat ze naar hun vertrouwde school of dagbesteding kunnen blijven gaan, of dezelfde hobby's kunnen blijven uitvoeren op de bekende (sport-)club. Hiermee blijven ze in contact met hun eigen netwerk. Zo thuis mogelijk is dan niet thuis maar op een andere plek, bijvoorbeeld bij pleegouders of in een gezinshuis, in de (buurt van) de vertrouwde omgeving van de jeugdige.

Vanzelfsprekend streven we ernaar dat een jeugdige naar huis kan terugkeren als dat in het belang is van de jeugdige en het gezin. In elke fase van een hulpvraag dient er oog te zijn voor het zo veilig en thuis mogelijk opgroeien. En dat betekent dus dat we inzetten binnen de thuissituatie. Dit doen we door systeemgericht te kijken, een plan op te stellen van de jeugdige én het gezin en de hulpverlening thuis te intensiveren. Want thuis is de basis.

Wat hebben we met elkaar te verkennen?

Deze opgave vraagt om samenwerking rondom het gezin. Eén gezin, één plan. Daarbij dient het netwerk van de jeugdige en het gezin betrokken te worden. Een netwerkberaad kan hierin ondersteunend zijn. Samen met de spelers in het jeugdhulplandschap gaan we deze methodiek onderzoeken. Wellicht kan het afwegingskader van het Civiel Traject Beraad (nu toegepast op gesloten plaatsingen) hierbij helpen. Vanzelfsprekend kan deze ontwikkelopgave niet zonder de expertise en betrokkenheid van huisartsen en gecertificeerde instellingen.

Uiteindelijk werken we toe naar een bewezen en gedragen model met uitvoerbare stappen waarmee uithuisplaatsing voorkomen kan worden. Hiervoor is het vanzelfsprekend belangrijk dat het aantal preventieve voorzieningen wordt uitgebreid. Daar gaan we aan werken. We betrekken hier natuurlijk de jeugd bij. Door dit regionaal aan te pakken en daarin korte lijntjes te houden, kunnen jeugdigen sneller terecht op de juiste plek. In hun eigen stad of dorp, maar ook buiten hun gemeente als dat nodig is.

Wat vinden we belangrijk?

De komende tijd pakken we deze ontwikkelopgave aan samen met het jeugdhulplandschap. Daarbij vinden wij het volgende belangrijk:

- Bewezen en gedragen stappenplan (ter voorkoming van) uithuisplaatsing.
- Uitbreiding aanbod zo thuis mogelijk wonen.
- Één gezin, één plan.
- Breed netwerkberaad.
- Uitbreiding (tijdelijke) preventieve hulp in thuissituatie.
- Ambulante spoedhulp ter voorkoming van uithuisplaatsing.

"Liever 'elk kind een veilige plek, die voelt als thuis'."
jeugdige

"Naar 0 uithuisplaatsingen is niet realistisch: zo thuis mogelijk moet het streven zijn."
aanbieder

"Geen plan voor een kind zonder een ouderplan."
aanbieder

"Neem in deze ontwikkelopgave ook het onderwijs mee!"
onderwijs

"Geef aandacht aan het voorkomen van verhuizing bij overgang naar WMO."
aanbieder

"Investeer in vindplaatsen om er vroeg bij te zijn."
aanbieder

"Stimuleren dat het kind op diens eigen school blijft, is ontzettend belangrijk!"
aanbieder

"Je moet onverwacht op huisbezoek gaan, dan zie je al veel meer, dan zie de situatie veel meer zoals hij écht is."
jeugdige

"Een groep is nu gemiddeld 8 personen. Dat mag kleiner."
jeugdige

"Bij huisbezoeken moeten hulpverleners echt goed opletten. Ik moest altijd toneel spelen, dat alles goed gaat en zo. Ik ga aan tafel met mijn moeder echt niet zeggen hoe het werkelijk gaat. Dan is ze straks boos op mij."
jeugdige

Reacties van spelers uit het jeugdhulp-landschap
De zes ontwikkelopgaven zijn geladen en verrijkt in een traject van dialoogsessies, werkconferenties, ontwikkeltafels en individuele gesprekken met jeugdhulpaanbieders, onderwijspartners, verwijzers en de jeugdigen zelf. Van elkaar leren stond centraal. Tijdens deze contactmomenten is wederom gebleken dat de betrokkenheid en expertise van alle spelers in ons jeugdhulplandschap bijzonder en groot is.

6

ONTWIKKELOPGAVE **INNOVATIEKRACHT**

Wendbaarheid en innovatiekracht op grote thema's

De wereld om ons heen verandert continu en daarmee ook de hulpvragen van jeugdigen en hun ouders. Goed kunnen blijven inspelen op de hulpvragen en de grote thema's die spelen, vraagt om wendbaarheid en om innovatiekracht van het gehele jeugdhulplandschap.

Samen optrekken en gebruik maken van elkaars innovatiekracht kan een belangrijke bijdrage leveren aan adequate jeugdhulp in de regio. Innoveren doen we samen: alleen ga je sneller en samen kom je verder. Innoveren is ook leren. Leren van elkaar en van andere experts. En door het gewoon te doen. Daarom staat innovatie ook voor lef hebben: durven buiten de bestaande paden te denken en te doen!

Wat hebben we met elkaar te verkennen?

Een samenwerkingsklimaat waarin ruimte is voor het nemen van risico's (én ervan leren) is cruciaal. Wij passen dat wat we aan jeugdigen meegeven ook zelf toe: we kijken terug, we vallen, staan op, leren en we verbeteren. Dat doen we vanzelfsprekend interdisciplinair. We laten ons hierbij niet belemmeren door het systeem van geldstromen en verantwoording. Én we nemen ruimte om risico's nemen en te leren van minder goede ervaringen. Er zijn verschillende bewezen methodieken om innovatief te creëren, zoals Design Thinking. Wij gaan onderzoeken welke sociale

innovatiemethoden bij ons passen door te doen.

In de dialoog met de spelers in het jeugdhulplandschap is bekeken op welke thema's onze innovatiekracht van groot belang is. De aanpak van de *lange wachtlijsten en -tijden* bijvoorbeeld. Een ander belangrijk thema waarvoor we onze innovatiekracht kunnen inzetten is de overgang naar volwassenheid voor kwetsbare en minder zelfredzame jongeren. Deze overgang is soms bijzonder lastig, zeker als een ondersteunend netwerk ontbreekt. Bij de overgang van 18- naar 18+ verandert er voor de jeugdige veel. Het is dus belangrijk een *vloeiende overgang naar de WMO* te realiseren. We gaan ontwerpen en ervaren hoe we dit beter kunnen doen.

Het aantal *complexe scheidingen* in de regio stijgt. Ook hier kunnen we mogelijk samen op een andere manier naar gaan kijken en al buiten de hokjes denkend een passend antwoord vinden voor de jeugdigen die hier mee te maken krijgen. Datzelfde geldt voor thema's als *interculturele jeugdhulp* en de aanpak van *huiselijk geweld en kindermishandeling.* De uitdagingen en ambities van de regio vragen om meer *kleinschalige woonvoorzieningen.* We hebben met elkaar te verkennen wat er kwantitatief en kwalitatief nodig is. De ervaringsdeskundigheid van de jeugdige is hierbij van grote waarde.

Innovatie is belangrijk om verder te komen, maar is geen doel op zich. En we hoeven gelukkig niet alles zelf te bedenken. Heel veel is al geprobeerd en geëvalueerd. Daarom gaan we zeker ook kijken naar wat er in andere regio's succesvol is toegepast.

Wat vinden we belangrijk?

De komende tijd pakken we deze ontwikkelopgave aan samen met het jeugdhulplandschap. Daarbij vinden wij het volgende belangrijk:

- Buiten de gebaande paden denken en actief doen.
- Samen innoveren.
- Aandacht voor overgang naar volwassenheid kwetsbare jeugdigen.
- Samen en innovatief optrekken in projecten op grote thema's die spelen (bijvoorbeeld verkorten wachtlijsten, complexe scheidingen, huiselijk geweld & kindermishandeling en interculturele jeugdhulp.

"Zorg dat woonlocaties ook graag pubers verwelkomen. Die gezinshuizen willen alleen kleintjes, die zijn natuurlijk schattig."
jeugdige

"De gemeente, maar ook de jeugdhulpaanbieders moeten ontschotten."
aanbieder

"Maak een gemêleerde werkgroep in de gemeente om te concretiseren. Met collega's van uitvoering tot beleid, management, participatie, WMO."
interne collega

"De gemeente moet innovatieve hulpvormen faciliteren."
aanbieder

"Stel een innovatie-detective aan. Iemand die op zoek gaat naar kleine en grote innovaties waarvan de kracht al bewezen is."
aanbieder

"Ontschotten is innovatie! "
aanbieder

"Kennis naar het onderwijs brengen is nodig."
aanbieder

"Er zijn meer soorten jeugdhulp, maar bij ons is niet alles bekend. Dan kan ik ook niet goed kiezen wat bij mij past."
jeugdige

"Veel belangrijker is de klik en dat iemand echt luistert dan dat iemand zelf zijn shitzooi heeft. Nu moeten we liegen om een WMO-indicatie te krijgen, dan kunnen we een huis krijgen."
jeugdige

"Zorg voor meer en passende vervolgplekken, als je wilt doorstromen. Bouw meer woningen... betaalbare woningen. Echt, we zijn hier klaar, maar kunnen nergens heen. Er is niks of het is niet te betalen, want het lukt me ook niet om werk te vinden. En zij kan het van de stufi ook niet betalen."
jeugdige

Reacties van spelers uit het jeugdhulp-landschap
De zes ontwikkelopgaven zijn geladen en verrijkt in een traject van dialoogsessies, werkconferenties, ontwikkeltafels en individuele gesprekken met jeugdhulpaanbieders, onderwijspartners, verwijzers en de jeugdigen zelf. Van elkaar leren stond centraal. Tijdens deze contactmomenten is wederom gebleken dat de betrokkenheid en expertise van alle spelers in ons jeugdhulplandschap bijzonder en groot is.

7

ONTWIKKELOPGAVE
PARTICIPATIE JEUGDIGEN

De opgave

We kunnen geen jeugdhulp bieden zonder te weten wat jeugdigen nodig hebben. De inbreng van en samenwerking met de jeugdigen (en hun systeem) is ontzettend belangrijk. Door te luisteren naar hun zorgen, adviezen en ideeën kan de hulp verbeterd worden. Vóór de hulpvraag, tijdens de hulp en erna.

Jeugdparticipatie wordt in onze regio al langer ingezet voor het maken en evalueren van jeugdhulpbeleid. Zo organiseerden we in 2012 en 2018 Meet & Greets met jeugdigen die hun ervaring in de jeugdhulp met elkaar en met ons deelden. Ook gingen we in gesprek over wat zij belangrijk vonden. Een concreet resultaat hiervan is een set leefregels voor hoe jeugdigen, ouders en gemeenten met elkaar om willen gaan. Een ander voorbeeld: cliëntorganisaties. Deze denken mee en geven advies namens jeugdigen. Een aantal van deze adviezen zijn al eerder beland in inkoopstrategieën. Samen met jeugdhulpaanbieders en gecertificeerde instellingen organiseren we naast de cliënt-organisaties op regionaal niveau ook een jongerenraad. Op deze manier geven we vorm aan het recht op inspraak van jeugdigen, zodat jongeren die zelf ervaring hebben met jeugdhulp kunnen meedenken en meepraten over het beleid en uitvoering van de jeugdhulp.

We doen dus al veel op het gebied van participatie, maar het kan beter. En het moet beter. Want we krijgen van jeugdigen mee dat

ze zich nog niet genoeg gehoord voelen. Daarom zetten we in op een stevige participatie van de jeugdige en het leren spreken van elkaars taal. Omdat het goed is, omdat het nodig is en omdat we er ontzettend veel van kunnen leren. En dat is belangrijk voor het realiseren van de juiste en de beste jeugdhulp, zo dichtbij mogelijk.

Wat hebben we met elkaar te verkennen?
We gaan onderzoeken hoe ouders en jeugdigen optimaal kunnen participeren in hun eigen traject. Dit kan op verschillende manieren en momenten. We willen bijvoorbeeld onderzoeken of shared decision making een vorm van jeugdparticipatie is die we kunnen uitbreiden. Hierbij gaan de hulpverlener en jeugdige samen beslissingen nemen over de hulpverlening.

We willen ook een regionaal panel van ouders en jeugdigen realiseren om structureel input op te halen voor beleid en het bieden van hulp. Op die manier betrekken we ze eerder en consequent in de hulp die hen perspectief geeft op een betere toekomst.

Vanzelfsprekend halen we best practices uit andere regio's op om van te leren.

Wat vinden we belangrijk?
De komende tijd pakken we deze ontwikkelopgave aan samen met het jeugdhulplandschap. Daarbij vinden wij het volgende belangrijk:

- Structurele betrokkenheid jeugdigen en ouders.
- Participatie als een intrinsieke motivatie van álle spelers in het jeugdhulplandschap.
- Onderzoek uitbreiding shared decision making.

Reacties van spelers uit het jeugdhulp-landschap
De zes ontwikkelopgaven zijn geladen en verrijkt in een traject van dialoogsessies, werkconferenties, ontwikkeltafels en individuele gesprekken met jeugdhulpaanbieders, onderwijspartners, verwijzers en de jeugdigen zelf. Van elkaar leren stond centraal. Tijdens deze contactmomenten is wederom gebleken dat de betrokkenheid en expertise van alle spelers in ons jeugdhulplandschap bijzonder en groot is.

8

ONTWIKKELOPGAVE **ERVARINGSDESKUNDIGHEID ALS EXPERTISE**

Helpen begint met begrijpen

Een klik tussen de jeugdige en de jeugdhulpprofessional is enorm belangrijk. Iemand die écht snapt wat ze hebben meegemaakt, kan voor jeugdigen en/of ouders een wereld van verschil maken. Naast jeugdhulpprofessionals zijn ook ervaringsdeskundigen in veel gevallen onmisbaar. Jeugdigen en ouders die de routes in het jeugdhulplandschap hebben gelopen en hebben ervaren hoe het daadwerkelijk is om jeugdhulp te ontvangen. Ze zijn van grote waarde voor de jeugdhulp in onze regio.

We zetten nu al ervaringsdeskundigen in bij het meten van de tevredenheid over hulp. Vanuit eigen ervaring reflecteren zij op de doorlopen hulpverlening en vertellen zij ons waar we de jeugdhulp kunnen verbeteren. De toegevoegde waarde van ervaringsdeskundigheid kan echter veel groter zijn.

Naast begrip, kan de verbinding met een ervaringsdeskundige ook gevoelens van eenzaamheid verminderen en het zelfvertrouwen laten groeien. Ouders en jeugdigen kunnen zo hun eventuele schaamte overwinnen en hun zelfvertrouwen kan erdoor groeien. Ze kunnen beseffen dat ze niet de enigen zijn die door een moeilijke periode gaan. En nog belangrijker: jeugdigen krijgen in het contact met een ervaringsdeskundige een concreet perspectief op een betere toekomst. Zeker voor jeugdigen en ouders die geen netwerk hebben om op

terug te vallen, kunnen ervaringsdeskundigen een belangrijke rol spelen. Daarom gaan we in de toekomst nog meer inzetten op de expertise van ervaringsdeskundigheid in de hulpverlening.

Wat hebben we met elkaar te verkennen?
Ook jeugdhulpaanbieders zijn enthousiast. Ze hebben aangegeven hulp van de gemeente te willen over hoe ervaringsdeskundigheid te implementeren in hun hulpverlening. We gaan samen kijken hoe we dit regionaal het beste kunnen oppakken. Hierbij kijken we naar wat er om ons heen al is verkend. Er zijn verschillende manieren mogelijk. Voorlichtingsmateriaal (films en presentaties), 1-op-1 gesprekken en groepsbijeenkomsten bijvoorbeeld. Er is al materiaal aanwezig in de regio en dat gaan we uitbreiden.

We gaan kijken hoe de expertise van ervaringsdeskundigen tijdens hulpverlening kan bijdragen aan betere jeugdhulp. Hierin gaan we specifiek kijken naar culturele sensitiviteit en hoe we bij onze diverse groep aan ouders en jeugdigen kunnen bieden.

Wat vinden we belangrijk?
De komende tijd pakken we deze ontwikkelopgave aan samen met het jeugdhulplandschap. Daarbij vinden wij het volgende belangrijk:

- Ervaringskundigheid als expertise aanbieden en ontsluiten voor betere jeugdhulp.
- Samen met jeugdigen en gezinnen methoden en materiaal ontwikkelen.

"Als het bij die persoon niet goed verwerkt is, dan kan het ook juist belastend zijn voor die persoon zelf en helpt het wellicht jou niks."
jeugdige

"Er kan zo'n last van je af vallen als je hoort dat anderen met hetzelfde worstelen."
interne collega

"Hoe houden we controle op de kwaliteit van hulp door ervaringsdeskundigen?"
aanbieder

"Het moet wel vrijblijvend zijn, niet als een hulpverlener met vaste afspraken."
jeugdige

"Investeer in de betrokkenheid van ouders door bijvoorbeeld multifamily-bijeenkomsten te organiseren."
aanbieder

"Het is belangrijk dat een ervaringsdeskundige een gelijke culturele achtergrond heeft en dezelfde taal spreekt."
aanbieder

"Een klik is belangrijker dan dezelfde ervaring. De één klikt meer met een ouder iemand, de ander heeft liever iemand van eigen leeftijd."
jeugdige

"Ik hoef niet per se iemand te spreken die dezelfde shitzooi heeft meegemaakt: gewoon levenservaring is fijn. Dat mogen ook gewoon domme dingen zijn."
jeugdige

Reacties van spelers uit het jeugdhulp-landschap
De zes ontwikkelopgaven zijn geladen en verrijkt in een traject van dialoogsessies, werkconferenties, ontwikkeltafels en individuele gesprekken met jeugdhulpaanbieders, onderwijspartners, verwijzers en de jeugdigen zelf. Van elkaar leren stond centraal. Tijdens deze contactmomenten is wederom gebleken dat de betrokkenheid en expertise van alle spelers in ons jeugdhulplandschap bijzonder en groot is.

9

ONTWIKKELOPGAVE
ONDERWIJS EN JEUGDHULP IN VERBINDING

Leren helpen en helpen met leren

Goed en inclusief onderwijs is voor jeugdigen cruciaal. School beslaat voor de meeste jeugdigen een groot en invloedrijk deel van hun leven. Het is de omgeving waar zij zich ontwikkelen, leren leven en leeftijdgenoten ontmoeten. Alle jeugdigen horen hier de kans te krijgen zich optimaal te ontwikkelen, ook wanneer ze daarbij extra hulp of ondersteuning nodig hebben. Daarnaast kunnen problemen van jeugdigen op school vaak vroegtijdig gesignaleerd worden. Om die reden moeten we onderwijs en jeugdhulp beter met elkaar verbinden en samen met elkaar laten optrekken. Op die manier wordt de jeugdige beter ondersteund binnen en buiten de klas.

De laatste jaren zijn al meerdere initiatieven opgezet om het onderwijs en de jeugdhulp meer met elkaar te laten samenwerken. Samen onderzoeken we wat werkt en dat breiden we uit.

Wat hebben we met elkaar te verkennen?

We richten ons in de regionale samenwerking tussen onderwijs en jeugdhulp op wat wél kan, in plaats van wat niet kan. Naast gemeenten betrekken we ook zorgverzekeraars, samenwerkingsverbanden, passend onderwijs, scholen en schoolbesturen en uiteraard jeugdigen en ouders. Hierin zoeken we naar een balans tussen de inzet van het eigen netwerk, de sociale basis en aanvullende

jeugdhulp. Zo willen we de talenten van jeugdigen laten floreren op hun eigen niveau.

We willen jeugdhulp zo min mogelijk inzetten als vervanger voor onderwijs. Wel willen we jeugdigen - als dat nodig is - onder schooltijd gebruik laten maken van jeugdhulp als dit het beste is voor de jeugdige. Dit kan er bijvoorbeeld voor zorgen dat de jeugdige zich beter ontwikkelt of überhaupt onderwijs kan blijven volgen. Hierin trekken leerplicht, gemeentelijke toegang, jeugdhulpprofessional en de school steeds meer samen op. Om verbinding tussen alle partijen te vergroten, is het belangrijk een gedeelde visie te ontwikkelen en uniforme werkwijzen af te spreken. Op die manier ontdekken we samen op welk soort hulpvragen een beter antwoord mogelijk is. De hulp past zich aan op de hulpvraag en organiseert zich om de jeugdige heen. Zo kunnen we zoveel mogelijk ontschotten en daarmee op- en afschalen wanneer de situatie daarom vraagt. Onderwijs en gemeenten moeten de jeugdhulp binnen passend onderwijs zo slim mogelijk organiseren en budgetten complementair en effectief inzetten.

Door er vroeg bij te zijn kunnen kleine problemen klein blijven. Aangezien school een plek is waar problemen van jeugdigen vroeg gesignaleerd kunnen worden, gaan we samen investeren in preventie. Scholen moeten toegankelijk zijn én blijven om uitval zoveel mogelijk te minimaliseren.

Ook gaan we het onderwijs actief betrekken bij het invullen van alle andere ontwikkelopgaven. Onderwijs en jeugdhulporganisaties werken complementair en op basis van vertrouwen. Gezin, jeugdhulpaanbieders, onderwijs en opvang, staan samen aan de lat voor deelprojecten. Wat zien we met elkaar? Wat willen we bereiken en hoe komen we daar?

In deze ontwikkelopgave zetten we dus in op een duurzaam en intensief partnerschap tussen onderwijs, jeugdhulpaanbieders en gemeenten. Voor het realiseren van deze grote ambities is het noodzakelijk dat er bestuurlijk commitment komt vanuit samenwerkingsverbanden onderwijs, als ook wethouders Jeugd en Onderwijs. Daarbij is het belangrijk dat dit commitment ook actief wordt uitgedragen naar de professionals die dagelijks met onze jeugdigen het verschil willen maken.

Wat vinden we belangrijk?

De komende tijd pakken we deze ontwikkelopgave aan samen met het jeugdhulplandschap. Daarbij vinden wij het volgende belangrijk:

- School is voor jeugdigen een veilige basis naast de thuissituatie.
- Zoveel mogelijk jeugdigen blijven op de vertrouwde school met extra begeleiding en ondersteuning waar dat nodig is. Waar dit nodig is kan dit tijdens schooltijd plaatsvinden.
- Samen met scholen kijken we hoe we daar waar mogelijk de hulpvraag klein te kunnen houden (normaliseren). Dit doen we tijdig en niet langer dan nodig.
- Bestuurlijk commitment en het uitdragen ervan.

"We missen kansenongelijkheid in de ontwikkelopgaven."
onderwijs

"We willen een vast contactpersoon van de toegang/cjg op scholen."
aanbieder

"We willen tijdige consultatie, van individuele hulpvragen naar kennisinbreng op thema's."
aanbieder

"Het onderwijs moet heel goed geïnformeerd zijn over het hulptraject van hun leerlingen. Dat moet echt beter."
onderwijs

"Vergeet niet trots te zijn op álle professionals die met jeugdigen werken!"
onderwijs

"We hebben te weinig personeel."
onderwijs

"Vanuit scholen wordt veel geproblematiseerd."
verwijzer

"Ieder kind heeft recht op eigenheid, daar moeten we naar streven."
onderwijs

"We willen een rol spelen in het invullen van de ontwikkelopgaven!"
onderwijs

"Onderwijs biedt (onderwijs) ondersteuning. Als hulp voorliggend is, moet hulp aan de slag. Een duidelijke taakverdeling blijft belangrijk."
onderwijs

"Onderwijs en jeugdhulp zijn onlosmakelijk verbonden. Met een hoofd vol zorgen en stress kan een leerling zich op school niet goed concentreren en is er risico op ongewenst gedrag."
onderwijs

Reacties van spelers uit het jeugdhulp-landschap
De zes ontwikkelopgaven zijn geladen en verrijkt in een traject van dialoogsessies, werkconferenties, ontwikkeltafels en individuele gesprekken met jeugdhulpaanbieders, onderwijspartners, verwijzers en de jeugdigen zelf. Van elkaar leren stond centraal. Tijdens deze contactmomenten is wederom gebleken dat de betrokkenheid en expertise van alle spelers in ons jeugdhulplandschap bijzonder en groot is.

10

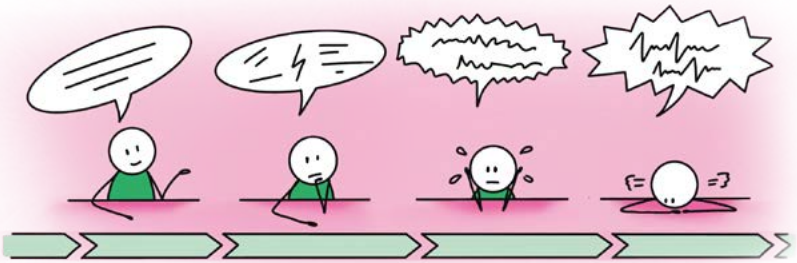
ONTWIKKELOPGAVE **SAMENWERKING, TRIAGE EN VERWIJZEN**

Goede triage is al hulpverlenen

Jeugdigen kunnen gebruik maken van ondersteuning bij jeugdhulpverlener(s) als ze worden doorverwezen door o.a. de huisarts, jeugdarts of professionals uit het gemeentelijk team. Een goede verwijzing is cruciaal voor het verlenen van tijdige en passende jeugdhulp. Hierna volgt de triage bij de jeugdhulporganisatie zelf. Ook dit heeft grote invloed op of de jeugdige passende hulp zal krijgen.

Er gaat al veel goed, maar de aansluiting van de verwijzing, de triage en de uiteindelijke hulpverlening kan beter. De verantwoordelijkheden zijn te verdeeld en sluiten niet altijd goed op elkaar aan. Er zijn te veel verschillen in de benadering tussen kinderen en (jong) volwassenen. Ouders en jeugdigen moeten hun verhaal nog te vaak onnodig opnieuw vertellen en complexe gezinscasuïstiek wordt van organisatie naar organisatie doorgegeven.

Een overzichtelijk jeugdhulplandschap is belangrijk. Als bij alle medewerkers van de toegangen goed bekend is wat het voorliggend veld kan bieden, hoe de niet vrij toegankelijke jeugdhulp in elkaar zit en een uniforme werkwijze wordt gevolgd, is écht te sturen op de best passende jeugdhulp. Hierbij is het belangrijk de hulpvraag van de jeugdige systeemgericht te benaderen. We gaan de tijd nemen om inzicht in elkaars werkwijzen te krijgen en de samenhang tussen toegang, triage en advies scherp te maken.

Wat hebben we met elkaar te verkennen?

Binnen onze regio gaan we dus werken aan eenduidigheid in de toegang, triage en advies. Dit doen we door de samenwerking tussen de gemeentelijke toegangen en de samenwerking tussen de verschillende verwijzers van jeugdhulp verder te ontwikkelen. Hierbij maken we gebruik van elkaars expertise en leren we elkaar meer te vertrouwen.

Om inzicht te krijgen brengen we allereerst de klantreis van begin tot eind in beeld. Zowel op het niveau van praktijkondersteuning bij huisartsen, de huisartsen-verwijsroute, als de samenwerking met de jeugdbescherming. Zo komen we erachter hoe het de jeugdige vergaat na de verwijzing en hoe we in het vervolg de jeugdhulp om hen heen kunnen organiseren. Daarbij maken we het hele gezin onderdeel van de triage. Zo kunnen we breder kijken dan de vraag en dus passender verwijzen naar de juiste jeugdhulp. Afhankelijk van de hulpvraag en problematiek voegen betrokken organisaties en/of professionals in en uit. We streven naar vaste gezichten voor jeugdigen en ouders. Waar nodig haalt de gemeentelijke toegang ook de specialistische kennis/expertise erbij. Zo houden we het simpel waar het kan, en vinden we ook snel passende hulp voor de jeugdige.

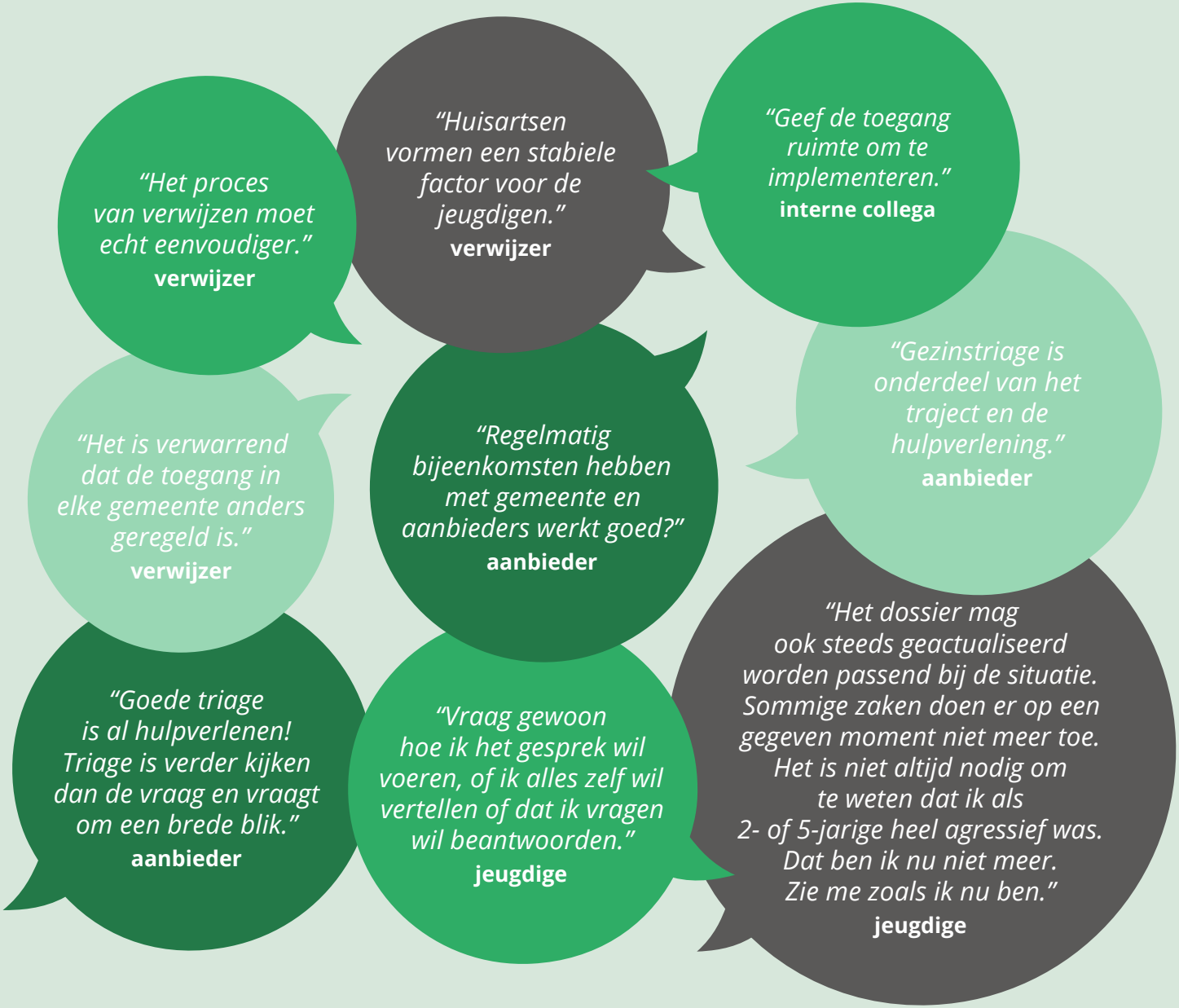
Ook wordt de consultatie en adviesfunctie binnen Regio WBO verder doorontwikkeld. Dit kan klein en groot, smal en multidisciplinair. We doen wat nodig is en weten elkaar steeds makkelijker te vinden. Hierin betrekken we onderwijs, jeugdhulpaanbieders, jeugdbescherming en lokale wijkteams.

Om op casusniveau het verschil te kunnen maken, is kennisuitwisseling tussen alle partijen belangrijk. Bijvoorbeeld op het gebied van AVG-wetgeving en digitale samenwerking. We willen daarbij met jeugdhulpaanbieders ontdekken welke informatie nodig is bij de start van een jeugdhulptraject. Op die manier kunnen we toegang en triage optimaal inrichten.

Wat vinden we belangrijk?

De komende tijd pakken we deze ontwikkelopgave aan samen met het jeugdhulplandschap. Daarbij vinden wij het volgende belangrijk:

- Doorontwikkelen regionaal expertteam en bovenregionaal expertisenetwerk.
- Meer samenhang en eenduidigheid in de toegang en triage.
- Inzicht in de klantreis van jeugdigen en ouders om de jeugdhulp te kunnen verbeteren.
- Kennisuitwisseling tussen alle partijen.

Reacties van spelers uit het jeugdhulp-landschap
De zes ontwikkelopgaven zijn geladen en verrijkt in een traject van dialoogsessies, werkconferenties, ontwikkeltafels en individuele gesprekken met jeugdhulpaanbieders, onderwijspartners, verwijzers en de jeugdigen zelf. Van elkaar leren stond centraal. Tijdens deze contactmomenten is wederom gebleken dat de betrokkenheid en expertise van alle spelers in ons jeugdhulplandschap bijzonder en groot is.

11

STRATEGISCH PARTNERSCHAP IN HET JEUGDHULPLANDSCHAP: **INKOOP**

Waar komen we vandaan? Partnerschap in het jeugdhulplandschap tot 2022

Een goed jeugdhulpbeleid vraagt om een goede inkoop van jeugdhulp. Vanaf 1 januari 2015 werken we in Regio WBO samen bij de inkoop van niet vrij toegankelijke jeugdhulp, oftewel jeugdhulp waarvoor een verwijzing nodig is. De ingekochte jeugdhulp stellen we via de verwijzers beschikbaar aan de jeugdigen uit Regio WBO. Lokaal waar mogelijk, regionaal waar nodig. Het uiteindelijke doel is de juiste en de beste hulp voor de jeugdige, zo dichtbij mogelijk. Een belangrijk uitgangspunt hierbij is dat we breder kijken dan alleen het beschikbare hulpaanbod. Het eigen netwerk van de jeugdige positioneren, uitbreiden en versterken heeft de eerste prioriteit. Voor een goed functionerend jeugdhulpstelsel is het belangrijk dat alle spelers in het jeugdhulplandschap achter dit uitgangspunt staan en er een bijdrage aan leveren.

In 2020 is de inkoopvisie WBO 2021 vastgesteld door de individuele colleges van de vijf gemeenten. Er was vanuit het jeugdhulplandschap behoefte en noodzaak om concreter te gaan sturen op de kwaliteit en efficiëntie van de ingezette jeugdhulp. Ook bleek het nodig om door te gaan met transformeren om het hoofddoel te bereiken: jeugdhulp in dienst van de jeugdige, zodat deze op kan groeien tot een zo zelfstandig mogelijke volwassene. In deze visie stond het afbakenen van de regionale

jeugdhulp centraal. Hierbij was het doel om helderheid te creëren in de aansluiting van het voorliggend veld met de niet vrij toegankelijke jeugdhulp. Daarnaast is er hard gewerkt de inkoop en het contractmanagement naar een hoger niveau te tillen.

Wat we zien

Het stelsel voor jeugdhulp is nog niet zo effectief als we voor ogen hebben. Voor veel ouders en jeugdigen is het nog lastig om de hulp te krijgen die nodig is. Hoewel budgetten niet leidend moeten zijn in de jeugdhulp, zijn de uitgaven fors toegenomen. Dit maakt de roep om effectiviteit van de ingezette middelen actueel. Een doelmatige uitvoering is dus belangrijk voor een betere en ook op de lange termijn houdbare jeugdhulp.

Tegen deze achtergrond zien we de situatie ontstaan dat de manier van contracteren niet meer past bij dat wat ons te doen staat. Het open house-model waarvoor wij kozen, heeft niet geleid tot de ambitie van ontschotting. Hierdoor is op- en afschalen nog steeds een ingewikkelde uitdaging. Dit komt juiste en tijdige hulp aan de jeugdigen niet ten goede. Het aantal jeugdhulpaanbieders groeit fors. Het huidige stelsel van bijna 250 aanbieders maakt dialoog binnen het veld lastig en het verzilveren van de innovatiekracht in de regio ingewikkeld. We merken dat een beheersbaar jeugdhulpstelsel continu veel aandacht vraagt en dat het de slagkracht belemmert. Daarnaast heeft de ervaring geleerd dat afhankelijkheid van één aanbieder die het totaalpakket levert, de jeugdhulp in de regio enorm kwetsbaar maakt. Regio WBO heeft gemiddeld langere jeugdhulptrajecten dan landelijk het geval is. Dat valt op en vraagt om collectieve daadkracht van het veld. Ook loopt een groot deel van de huidige contracten met jeugdhulpaanbieders af. Om die redenen is dit hét moment om de inkoop opnieuw te bezien en in te zetten op strategisch partnerschap.

Wat we willen bereiken: Inkoopstrategie 2023

De expertise van onze jeugdhulpaanbieders is enorm. Daar zijn we trots op. Wij zijn ervan overtuigd dat de uitdagingen die er zijn alleen aangepakt kunnen worden met strategische en langdurige samenwerking tussen de spelers in het jeugdhulplandschap. Hierbij is het vanzelfsprekend belangrijk dat partners achter de leidende principes (hoofdstuk 4) staan en willen werken aan de ontwikkelopgaven die we formuleerden (hoofdstuk 5 t/m 10). We vragen van aanbieders dat ze mee ontwikkelen, leren en inspireren. Alleen op die manier kunnen we tegelijkertijd passende jeugdhulp bieden én de transformatie in het jeugdhulplandschap versterken.

Samen ontwikkelen voor de jeugdige

Door duurzaam samen te werken kunnen we ruimte pakken om samen te detecteren waar de problemen zitten en de oplossingen te ontwikkelen waar nodig. Door duurzame samenwerking kunnen we verder bouwen aan

vertrouwen en op basis daarvan maximaal innoveren. Met langdurige contracten worden aanbieders in staat gesteld te investeren in de jeugdhulp en kunnen gemeenten investeren in de aanbieders. De samenwerking wordt hiermee écht wederkerig. En het maakt de samenwerking financieel beheersbaar waardoor middelen daadwerkelijk ten goede komen aan passende jeugdhulp en niet aan onnodige overhead. Dat is nodig, aangezien het steeds weer een uitdaging is om binnen het beschikbare budget kwalitatief goede jeugdhulp te garanderen.

Jeugdige centraal

Goede en passende jeugdhulp is jeugdhulp die om de jeugdige heen wordt georganiseerd in plaats van andersom. Het is in dit kader belangrijk dat op- en afschalen van jeugdhulp vlot kan gebeuren. Het aantal beschikkingen van de afgelopen jaren laat zien dat dat stroef loopt. Een ketenbrede samenwerking waar ontschotting een belangrijk streven is, kan de jeugdigen en hun gezinnen ontzorgen en het aantal beschikkingen beperken. Deze ketenbrede samenwerking vraagt partijen in het jeugdhulplandschap om elkaar te vertrouwen, elkaars expertises te kennen en over eigen schaduwen heen te stappen. Dit kan alleen als jeugdhulpaanbieders onderling intensief en langdurig samenwerken.

Inkoop is geen doel op zich

Kortom, door samenwerking te intensiveren naar strategisch partnerschap kunnen we rust en stabiliteit in het jeugdhulplandschap brengen en de goede dingen goed doen voor onze jeugdigen en hun gezinnen. Door opnieuw de samenwerking te intensiveren kunnen we uitdagingen en ambities die er liggen aanpakken. Een nieuwe inkoopstrategie is daarnaast een belangrijk instrument om de Regiovisie die u nu leest te implementeren.

Een nieuwe inkoopstrategie is daarmee geen doel op zich maar een gevolg van de ervaringen, ambities en visie.

BEGRIPPENLIJST

Ambulante hulp	Een vorm van behandeling en begeleiding waarbij iemand niet wordt opgenomen in een instelling. Ambulante hulp kan plaatsvinden bij de cliënt thuis of bij een hulpverlenende organisatie.
Gezinshuis	Een kleinschalige vorm van jeugdhulp - georganiseerd vanuit een natuurlijk gezinssysteem - waar gezinshuisouders volgens het 24x7-principe opvoeding, ondersteuning en hulp bieden aan bij hen in huis geplaatste jeugdigen. Deze jeugdigen zijn tijdelijk of langdurig aangewezen op intensieve en professionele hulpverlening als gevolg van beschadigende ervaringen en/of complexe problematiek.
Gecertificeerde instellingen	Organisaties die, conform de Jeugdwet, maatregelen van jeugdbescherming en jeugd-reclassering uitvoeren. Deze instellingen moeten in het bezit zijn van een certificaat.
Gemeenschappelijke Regeling	Een samenwerkingsverband tussen meerdere overheden. Dit zijn meestal gemeenten, maar een samenwerking tussen overheidslagen (gemeenten, provincies en waterschappen) komt ook voor.
Governance	De samenwerkingsvorm en de wijze waarop kernactiviteiten en samenwerking georganiseerd is binnen de jeugdhulpregio. Hierin staan heldere afspraken over wie wat doet, over wat het mandaat van de samenwerking is en wat er lokaal, regionaal en bovenregionaal georganiseerd wordt.
Inkoop van jeugdhulp	De manier waarop gemeenten komen tot contracterings-afspraken met jeugdhulpaanbieders over het toewijzen, hulpverlenen, bekostigen, administreren, verantwoorden en beheersen van jeugdhulp.

BEGRIPPENLIJST

Jeugdhulp	Ondersteuning van, en hulp en zorg (niet zijnde preventie) aan jeugdigen en hun ouders bij het verminderen, stabiliseren, behandelen en opheffen van of omgaan met de gevolgen van psychische problemen en stoornissen, psychosociale problemen, gedragsproblemen of een verstandelijke beperking van de jeugdige, of opvoedingsproblemen van ouders.
Jeugdhulplandschap	Het jeugdhulplandschap is een netwerk van organisaties en voorzieningen waar jeugdhulp en jeugdhulp wordt verleend en/of die op een of andere manier een rol hebben in deze hulpketen.
Jeugdige	Kind of jongere tot 18 jaar. In het geval van verlengde jeugdhulp of jeugdhulp in het kader van het Jeugdstrafrecht kan het een jeugdige tot 23 jaar zijn.
Jeugdwet	Wet waarin regels staan over de verantwoordelijkheid van gemeenten voor (het beschikbaar stellen van) preventie, ondersteuning, hulp en zorg aan jeugdigen en ouders bij opgroei- en opvoedingsproblemen, psychische problemen en stoornissen. De wet geldt vanaf van 1 maart 2014.
Niet vrij toegankelijke jeugdhulp	Hiervoor is een beschikking nodig van een wettelijke verwijzer: de (gemeentelijke) toegang, arts, en/of een gecertificeerde instelling.
Norm voor Opdrachtgeverschap	Met de Norm voor Opdrachtgeverschap erkennen de gemeenten dat voor sommige vormen van hulp regionale en bovenregionale samenwerking vereist is. De norm schetst hoe ze dat willen regelen. Het gaat daarbij vooral om de beschikbaarheid van weinig voorkomende en specialistische vormen van hulp.

BEGRIPPENLIJST

Ouder	Gezaghebbende ouder, adoptiefouder, stiefouder of een ander die een jeugdige als behorend tot zijn gezin verzorgt en opvoedt, niet zijnde een pleegouder.
Passend Onderwijs	Alle leerlingen moeten een plek krijgen op een school die past bij hun kwaliteiten en hun mogelijkheden. Passend onderwijs moet ervoor zorgen dat elke jeugdige het beste uit zichzelf haalt. Scholen bieden daarom extra hulp aan leerlingen die dit nodig hebben.
Toegang	Er zijn diverse toegangen waar jeugdigen en ouders met een jeugdhulpvraag terecht kunnen. Zo is er de gemeentelijke toegang, maar jeugdhulp is ook toegankelijk na verwijzing door de huisarts, de medisch specialist en de jeugdarts.
Triage	Triage is het beoordelen van de urgentie van de hulpvraag. Dat wil zeggen dat de triagist bepaalt met hoeveel spoed een jeugdige gezien moet worden. Vervolgens bepaalt de triagist de wijze waarop de hulpvraag het beste kan worden beantwoord en door wie die jeugdige gezien moet worden.
VNG	Vereniging Nederlandse Gemeenten: verbindt alle gemeenten in Nederland en de overzeese gebieden.
Verwijzers	Wettelijke verwijzers naar de jeugdhulp zijn gemandateerde professionals van de gemeentelijke toegang, huisartsen, jeugdartsen, medisch specialisten, rechters, jeugdbeschermers en jeugdreclasseerders.
Vrij toegankelijke jeugdhulp	Hulp en ondersteuning waar alle jeugdigen tot 18 jaar gebruik van kunnen maken zonder beschikking of verwijzing.

COLOFON

Tekst: Beleidsadviseurs Jeugd en Contractmanagement jeugdhulpregio WBO | Redactie: Marieke Wagener (Mindmatterz) | Projectleiding: Unieke Ronde | Vormgeving: Linet Tekelenburg (Ctrl-L Design) | Fotografie: Freepik.com

Meer informatie op

www.**regiowbo**.nl

Vragen of suggesties?
Neem dan contact met ons op via **jeugdhulp@breda.nl**

REGIO WBO JEUGD